

רע"פ 688/15 - צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות עפר בע"מ, צבי כהן, יחזקאל כהן, אברהם פנחס נגד המשרד להגנת הסביבה

בית המשפט העליון

רע"פ 688/15

לפני:
המבקשים:
כבוד השופט ח' מלצר
1. צבי כהן ואחיו חברה קבלנית לעבודות עפר בע"מ
2. צבי כהן
3. יחזקאל כהן
4. אברהם פנחס

נגד

המשיב:
המשרד להגנת הסביבה

בקשת רשות ערעור בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: א' סטולר, ז' בוסתן ו-ד' מרשק-מרום) מתאריך 14.12.2014 ב-ע"פ 12701-04-14

בשם המבקשים: עו"ד אלדד מלר

בשם המשיב: עו"ד עדי שגיא

החלטה

1. לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים: א' סטולר, ז' בוסתן ו-ד' מרשק-מרום) ב-ע"פ 12701-04-14. למעשה, המדובר בגלגול נוסף של פרשה שהגיעה לבית משפט זה בעבר (ראו: רע"פ 5978/13, רע"פ 1956/14), ומורכבותה מקורה, בין השאר, בגין אי-הבנות בפרוצדורה מצידם של המבקשים.

אביא עתה את הנתונים הרלבנטיים להכרעה במכלול.

רקע והליכים קודמים

2. המבקשת 1 היא חברה בבעלות המבקש 2. המבקש 3 עבד בחברה בתפקיד מנהלי בכיר. המבקש 4 היה נהג בחברה בתקופה הרלבנטית. נגד המבקשים הוגש כתב אישום מתוקן, שייחס להם עבירות של לכלוך והשלכת פסולת ברשות הרבים, לפי חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984 (להלן: חוק שמירת ניקיון), ובניהול עסק ללא רישיון, לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968. האישומים באו על רקע העובדה הנטענת כי המבקשים השליכו והטמינו פסולת, במספר הזדמנויות במהלכם של יומיים רצופים בחודש פברואר 2009, בשטח שנמצא בחזקת המבקש 2 בחבצלת השרון, בלא שהיה בידם רישיון עסק לסילוק פסולת, כמחויב על פי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה-1995.

3. לאחר שמיעת ראיות, ובמסגרת סיכומיהם בכתב - המבקשים טענו כי הם אווזים ברישיון עסק כדין לניהול אתר לסילוק פסולת, אשר נתמך במכתב הבהרה שנחתם על-ידי מנהלת מחלקת רישוי עסקים במועצה האזורית עמק חפר. נוכח האמור, בית משפט השלום הנכבד קיים דיון מיוחד בו ניתנה לב"כהמשיבה ההזדמנות להתייחס לטענה החדשה בדבר קיומו של הרישיון הנ"ל. בסיומו של דיון זה, בית משפט השלום הנכבד החליט לזכות את המבקשים (להלן: הכרעת הדין המזכה).

הכרעת הדין המזכה של בית משפט השלום הנכבד התבססה, בין היתר, על פרשנותו של ת/6 - רישיון עסק אשר ניתן למבקשת בשנת 1995, לניהול עסק שמהותו "קבלת לאיסוף והובלת אשפה", ב"חבצלת השרון", וכן למכתב ההבהרה שהוצמד אליו, כאמור.

4. בעקבות קבלת הטענה כי בידי המבקשים רישיון עסק - בית משפט השלום נמנע מלעסוק לגופן ביתר הטענות העובדתיות שהועלו כנגד המבקשים, זאת מאחר שסבר כי קיומו של רישיון עסק - מאיין גם את יתר העבירות שיוחסו למבקשים לפי חוק שמירת ניקיון.

5. המשיבה הגישה לבית המשפט המחוזי הנכבד ערעור על הכרעת הדין המזכה (ע"פ 7572-04-13, בפני הרכב כב' השופטים: ו' מרוז, ק' רג'ניאנו ו-א' מקובר). בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורה של המשיבה והורה על ביטול פסק הדין ועל השבת התיק לבית משפט השלום כדי שידון בכל הטענות האחרות שהועלו על-ידי הצדדים, ויתן פסק דין משלים (להלן: פסק הדין בערעור הראשון) בקובעו, בין היתר, כדלקמן:

"לשון רישיון העסק ברור ונהיר לכל ולפיו, ההיתר שניתן למשיבים (המבקשים - ח"מ) הוא לעסוק באיסוף והובלת

אשפה בלבד".

6. על פסק הדין בערעור הראשון הגישו המבקשים בקשת רשות ערעור (רע"פ 5978/13), ובקשה זו נדחתה על-ידי בית משפט זה (כב' השופט א' שהם) מהטעם שהערכאה הדיונית טרם השלימה את מלאכתה. עוד נקבע בהחלטה בבקשה הראשונה לרשות ערעור (להלן: הבקשה הראשונה לרשות ערעור), כי למבקשים תהיה שמורה הזכות להגיש בקשה חדשה, עם סיום ההליכים בבית המשפט המחוזי. בקשתם של המבקשים לעיון חוזר בהחלטה הנ"ל – נדחתה אף היא.

7. בפסק הדין המשלים שניתן על ידי בית משפט השלום – המבקשים הורשעו בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום המתוקן ואולם המבקש 4 זוכה מעבירה של ניהול עסק ללא רישיון (להלן פסק הדין המשלים). בעקבות זאת בית משפט השלום הנכבד גזר את עונשם של המבקשים כדלקמן: על המבקשת 1 הוטל קנס בסך של 40,000 ₪, וחתימה על התחייבות בסך של 80,000 ₪, לבל תעבור עבירה מן העבירות בהן הורשעה, במשך שנה מיום גזר הדין; על המבקש 2 הוטל קנס בסך של 20,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו, וכן חתימה על התחייבות בסך של 20,000 ₪, לבל תעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע, במשך שנה מיום גזר הדין; על המבקש 3 הוטלו שלושה חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע במשך שנה מיום גזר הדין, או כל עבירה לפי חוק שמירת ניקיון, קנס בסך של 50,000 ₪ או 90 ימי מאסר תמורתו, ושלושה חודשי פסילה על תנאי מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, לבל יעבור עבירה של השלכת פסולת ברכב, במשך שנה מיום גזר הדין; ועל המבקש 4 הוטל קנס בסך של 5,000 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו.

8. המבקשים הגישו לבית משפט זה בקשת רשות ערעור שנייה (רע"פ 1956/14), על פסק הדין בערעור הראשון (להלן: הבקשה השנייה לרשות ערעור). בבקשה זו, המבקשים לא גילו את דבר קיומה של הבקשה הראשונה לרשות ערעור – בגדרה נקבע במפורש כי המבקשים יהיו רשאים להגיש בקשה נוספת רק עם סיום ההליכים שיתנהלו בבית המשפט המחוזי. בית משפט זה (כב' השופט ס' ג'ובראן) דחה את הבקשה בקובעו כי טרם מוצו ההליכים בעניינם של המבקשים.

9. לאחר דחייתה של הבקשה השנייה לרשות ערעור, המבקשים הגישו ערעור לבית המשפט המחוזי על פסק הדין בערעור הראשון, בגדרו תקפו את פסק הדין האמור. בדחייתו של הערעור, בית המשפט המחוזי קבע כי "לא היה מקום להגיש ערעור בפנינו על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בע"פ 7572-04-13, שהרי בית המשפט המחוזי אינו יושב כערכאת ערעור על עצמו".

מכאן הבקשה שלפני.

טענות הצדדים בבקשה לרשות ערעור

10. לאורך רוב חלקי הבקשה לרשות ערעור - המבקשים מעלים טענות רבות הנוגעות לראיות ועדויות, שעמדו בבסיס ההחלטות השיפוטיות של הערכאות דלמטה. בתוך כך, המבקשים ייחדו שני פרקים לטענותיהם כנגד פסק הדין בערעור הראשון. עוד נטען, כי בית המשפט המחוזי הנכבד שגה בפסק דינו, מושא הבקשה שלפני, בקובעו כי ת/6 מאפשר לעסוק באיסוף ובהובלת אשפה בלבד. לבסוף, המבקשים טוענים כי ענינם מעורר, לשיטתם, שאלות משפטיות עקרוניות המצדיקות, לגישתם, דיון ב"גלגול שלישי".

11. בתגובתה, המשיבה טענה כי הבקשה איננה עומדת באמות המידה, אשר הוטו לצורך מתן רשות ערעור, הואיל ועיקר טענותיהם של המבקשים מופנה כלפי קביעות עובדתיות של בית המשפט המחוזי, וככאלו - אין הן חורגות מעניינם הפרטי של המבקשים. המשיבה אף גורסת שצדק בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי אין הוא יושב לערעור על פסק דינו הוא.

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בבקשה ובחומר שצורף לה, בתגובת המשיבה לבקשה ובתיקונה של התגובה, הנני סבור כי דין הבקשה - להידחות. אנמק הדברים להלן.

14. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל, ככלל, רק במקרים בהם מתעוררת שאלה משפטית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מעניינם הקונקרטי של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי-צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: ר"ע 103/82 חנין חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982); רע"פ 6487/12 דביר נ' מדינת ישראל (15.07.2013); רע"פ 8531/15 עליה נ' מדינת ישראל (14.12.2015) (להלן: ענין עליה); רע"פ 3101/15 אבו רמילה נ' מדינת ישראל (25.05.2015)).

ודוק "הלכה זו שרירה וקיימת אף במקום בו ביטלה ערכאת הערעור את זיכיו של המבקשים בערכאה הדיונית" (ראו: רע"פ 5669/09 י.א.מ. שירותי אבטחה אחזקה וניקיון 1996 בע"מ נ' מדינת ישראל (14.07.2009) והאסמכתאות שם).

15. לאחר שבחנתי את הבקשה שלפני, סבורני כי היא אכן איננה עומדת בקריטריונים שנקבעו בפסיקה למתן רשות ערעור "בגלגול שלישי" - הבקשה איננה חורגת מעובדות המקרה הקונקרטי, ואיננה מעוררת כל שאלה משפטית עקרונית, אף שניסתה לשוות לעצמה נופך שכזה. כמו כן לא מצאתי כי נגרם למבקשים עיוות דין בנסיבות, או כי מתקיימים שיקולי צדק מיוחדים התומכים במתן רשות ערעור בעניינם.

די בטעמים אלו, כשלעצמם, כדי לדחות את הבקשה לרשות ערעור.

16. המשיבים אף לקו בהתנהלותם הדיונית, והטעויות להן הם נתפסו עד הנה - חורצות גם הן את גורל הבקשה לשבט.

17. אף לגופו של עניין – טענותיהם של המבקשים (המפורטות בבקשה על 168 סעיפיה) עוסקות בעניינם הפרטני, ועיקרן בתקיפת ממצאים עובדתיים שנקבעו על ידי הערכאה המבררת, על יסוד התרשמותה מהראיות והמעדויות שהונחו ונשמעו בפניה. יפים לעניין זה הדברים שציינתי ב-רע"פ 8826/15 שליימוביץ' נ' מדינת ישראל (27.1.2016):

"לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בממצאים כגון דא, שכן הערכאה הדיונית היא זו שמתרשמת באופן ישיר ובלתי אמצעי מן העדים שהופיעו לפניו, וביכולתה לתור נאמנה אחר אותות האמת". (ראו גם: רע"פ 4150/15 בר כוכבא נ' מדינת ישראל (18.6.2015); רע"פ 4844/15 גלבע נ' מדינת ישראל (16.7.2015); רע"פ 3319/15 שקיראת נ' יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, ירושלים (20.7.2015)).

ראו בהקשר זה אף את דברי כב' השופט ס' ג'ובראן ב- רע"פ 1956/14 (הבקשה השנייה לרשות ערעור), שקבע שם כך:

"מרביתה (של הבקשה – ח"מ) עוסק בממצאיו ומסקנותיו של בית המשפט המחוזי, דבר אשר ככלל ממילא אינו מתברר במסגרת רשות ערעור".

17. נוכח כל האמור לעיל – בקשת רשות הערעור נדחית.

ניתנה היום, י"ב באב התשע"ו (17.8.2016).

ש ו פ ט